

Geen belasting(verhoging) op aardgas voor metallurgische en mineralogische procedés

Position Paper namens:

Vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB)

Vereniging van Nederlandse Glasfabrikanten (VNG)

Vereniging Nederlands Kalkzandsteenplatform (VNK)

Vereniging Nederlandse Metallurgische Industrie (VNMI)

en Vereniging FME-CWM (FME)

Samenvatting

De metallurgische en mineralogische sectoren concurreren met hun sectorgenoten uit andere Europese lidstaten. De Nederlandse metallurgische en mineralogische industrie is in een ongelijk speelveld doordat de energiebelasting voor het gebruik van aardgas voor metallurgische en mineralogische toepassingenprocessen in Nederland wel en in de ons omringende landen niet bestaat. Dat schaadt de positie terwijl het belang van deze industrieën voor de Nederlandse economie fors is. Zij roepen op, deze Nederlandse kop op Europese wetgeving weg te nemen. Hiervoor gelden diverse argumenten, maar geen juridische bezwaren. Het budgettaire beslag is relatief bescheiden, te beginnen met het buiten de tariefsverhoging laten van beide industriële processen waar aardgas geen brandstof is, maar een noodzakelijke grondstof.

Herstel het gelijke speelveld

De Nederlandse metallurgische en mineralogische industrieën gebruiken aardgas niet voor het opwekken van energie (brandstof), maar in productieprocedés, die buiten de reikwijdte van de Europese richtlijn energiebelasting (2003/96) zijn geplaatst. Zij betalen desondanks jaarlijks energiebelasting voor het gebruik van aardgas. Directe Europese concurrenten zijn wel vrijgesteld door hun nationale overheden en worden dus niet geraakt door een energiebelasting. De Nederlandse metallurgische en mineralogische sectoren concurreren met hun sectorgenoten uit andere Europese lidstaten en verkeren daardoor in een ongelijk speelveld. Dit ongelijke speelveld moet zo snel mogelijk worden hersteld.

Schrap de Nederlandse kop

Nederland is het enige land in Europa dat de betrokken procedés niet heeft vrijgesteld, terwijl dit onder het vigerend Europees beleid wel degelijk kan en ook uitdrukkelijk de bedoeling is (zie preambule Richtlijn).

ⁱ Deze kop wordt nog zwaarder, ondraaglijk zwaar, nu per 2015 bovenop de bestaande tarieven een verhoging komt van energiebelasting op gas en elektriciteit die voor onze (en andere) industrieën oploopt tot maar liefst 50% (gas). Per aansluiting (!) geeft deze verhoging een extra financiële last van vele tienduizenden euros. In lijn met het kabinetsbeleid tegen Nederlandse koppen op Europese wetgeving bepleiten onze industrieën de metallurgische en mineralogische aardgasbelasting met ingang van belastingjaar 2015 vrij te stellen, of toch tenminste buiten de verhoging te laten.

Geen juridische bezwaren

De Europese basis voor de energiebelasting wordt gevonden in de Richtlijn 2003/96/EG *tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit van de Raad van de Europese Unie* van 27 oktober 2003. In de Richtlijn worden metallurgische en mineralogische procedés buiten de toepassing ervan geplaatst. Het is bekend dat tenminste 10 andere Europese lidstaten, waaronder de ons omringende, van de mogelijkheid gebruik hebben gemaakt hun nationale industrieën met metallurgische en mineralogische procedés vrij te stellen van energiebelasting.ⁱⁱ Daartoe is door bijv. Duitsland en België met zo veel woorden gesteld, dat de vrijstelling strekt tot steun van de eigen industrie in het internationale speelveld.

Position paper

Duurzaam en energiezuinig

De Nederlandse metallurgische en mineralogische industrie behoren tot de internationale top wat betreft energie-efficiëntie. De Nederlandse metallurgische en mineralogische industrie voldoen sinds de aanvang van de meerjarenafspraken energie-efficiëntie in 1992 aantoonbaar aan convenantafspraken met de overheid. Deze overheid heeft in de meerjarenafspraken als tegenprestatie aangegeven zich in te spannen het gelijke speelveld voor deze sectoren te bevorderen. De beoogde vrijstelling biedt de overheid gelegenheid haar inspanningsverplichting na te komen zoals onze industrieën deze ook telkens nakomen.

De metallurgische en mineralogische industrieën doen ertoe

Deze industrieën zijn essentiële toeleveranciers voor andere industriële sectoren, zoals de bouw, agro & foodsector en de sector High Tech Systemen en Materialen. Verder dragen deze industrieën met innovatieve, toegepaste producten bij aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken op het gebied van een circulaire economie, gezondheid, energiebesparing in de gebouwde omgeving, veiligheid, mobiliteit, energie en duurzaam gebruik van grondstoffen. Ten slotte is de aanwezigheid van een sterke metallurgische en mineralogische industrie van strategisch belang in het licht van toekomstige grondstoffenschaarste en biedt het werkgelegenheid in de soms perifere gebieden van ons land.

De totale metallurgische en mineralogische industrie in Nederland biedt werk aan ruim 56.000 mensen en heeft een jaarlijkse omzet / exportwaarde van € 7,5 miljard.

Samengevat: de metallurgische en mineralogische ondernemingen leveren een belangrijke, directe bijdrage aan werkgelegenheid, export en economische groei.

Beperkt budgettair beslag

Het budgettaire beslag van afschaffing van de belasting op aardgas voor metallurgische en mineralogische toepassingen is beperkter dan wordt aangenomen.

Volgens eigen, betrouwbaar onderzoek van koepels van de metallurgische en mineralogische industrieën in Nederland is de opbrengst van de belasting op aardgas voor metallurgische en mineralogische toepassingen veel beperkter dan het ministerie van Financiën stelt. Reden is verschil tussen de administratieve werkelijkheid en de technische realiteit. In totaliteit berekenen onze industrieën een belastingopbrengst van € 15 miljoen (op het totaal van € 4,6 miljard voor de gehele energiebelasting), terwijl het ministerie van Financiën een indicatieve belastingopbrengst suggereert van € 40 miljoen. Met een vrijstelling van de verhoging is een bedrag van € 5 miljoen gemoed.

De voorgestelde oplossing vergt een minimale verhoging van de energiebelasting

Als dekkingsvoorstel voor een vrijstelling metallurgische en mineralogische processen geldt het versleutelen van de gedeelde belastingopbrengst in de algemene energiebelasting voor burgers en bedrijven (tariefschijf 1, 2 en/of 3).

Noten:

ⁱ Dit probleem is al sinds 2011 aangetoond in onderzoek in opdracht van de Ministeries van I&M en Financiën zelf (Ecofys/CE Delft, getiteld: "Belastingen op energieproducten en elektriciteit en CO²"). Van de 11 onderzochte landen is Nederland het enige land dat de energiebelasting op aardgas onverkort blijft opleggen.

ⁱⁱ Deze richtlijn beoogt een harmonisering van energiebelasting in Europa ter verbetering van de interne markt, en stelt voor diverse energiedragers minimumbelastingniveaus vast, met inbegrip van elektriciteit, aardgas en kolen. Echter, in artikel 4 lid b 2de streepje (p. 3 van de richtlijn) wordt vermeld dat de richtlijn niet van toepassing is op duaal gebruik van energieproducten. Hieronder valt aardgas voor het gebruik van mineralogische en metallurgische procedés. Het minimumbelastingniveau voor aardgas hoeft derhalve niet te worden toegepast.